

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENYÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Bohócok.

Míg mi itthon szabadságról, egyenlőségről, testvériségről, népfeliségről, függetlenégről szavaltunk és a nagy, igazán dicső Március 15-ikét szívünk, lelkünk egész melegével őszintén megünnepeltük, addig a kormány Bécsben végeztette a nemzeti munkát.

Igen, Héderváry a többszörös miniszter, aki egymagában egy félkormány s minden igazhitű mungó szemében a csalhatatlan dalai láma, elküldte, felküldte, el- és feltuszkolta egyik boncát, Hazai Samu honvédelmi minisztert Bécsbe, hogy ott vivja ki a magyar nyelv ügyének végleges rendezését a hadsereg keretein belül.

Hazai fel is ment, Héderváry pedig beült itthon a telefon-fülkébe részben azért, hogy ne hallja az utca népének hazafias szólamait, részben azért, — hogy legalább lelkileg a mungó-üdvőség mennyei helyén: Bécsben lehessen. Onnan figyelte és figyelni tán most is a tárgyalások eredményét, onnan sugta és sugja Hazainak, hogy mit ne merjen

kérni és hogy a rendezés formuláját miképpen üsse nyélbe Schönaich urral, Bienerthtel és a többi jeles bécsi firmával.

Lehet azonban, hogy már azóta utban is van Bécs felé, mert Hazai aligha ért a formulákhoz, hát a rendezéshez ugyan hogy értene? Ehhez igazában egyedül ő ért, aki a készfizetések rendezését is olyan jelszül megcselekedte.

Komoly engedményekről, pláne vívmányokkal természetesen szó sincs, hiszen Tisza még a delegációban őszintén kivágta a rezet ebben a kérdésben. Ő egész bátran megmondta, hogy nekik nincs bátorságuk a legcsekélyebb engedményecske kéréséhez sem, sőt nem is tartanak gavallértempónak a vívmányok feszegetését. Megmondta azt a nagy Pista kereken, hogy azért a nyomorult hat-hétszázmillióért, amit a németnyelvű, kétfejűsas és sárgafeketezsinóros hadseregnek adunk, csak nem kívánhatunk tán ellenszolgáltatást! Hiszen csupa jó az úgy, ahogy van!

De Héderváry azért úgy tesz, —

mintha cselekednék valamit. Megint abban tetszeleg — óh nem magának, hanem nekünk — hogy ő a magyar álláspont javára tesz és hoz valamit.

És meglássa a világ, hogy ő ezt a kérdést is rendezni fogja. Bizonyára meg fog egyezni Schönaich-kal, Bienerthtel és Gregorival abban, hogy a bundásnak szabad lesz magyarul beszélni, mikor berukkol, sőt még tán azután is a kaszárnyában, kintinban és egyéb ilyen jeles helyeken, de fűlelnie csak a rechts-umra és társaira szabad; ha pedig hadi törvényszék elé állítják, akkor szintén szabad lesz neki a tolmácshoz magyarul szólnia, de a hadbíró már csak németül fog tőle kérdezni valamit.

Micsoda komédia ez a Schönaich-ekkel való kecmergés, pláne ha még Bienerth és Gregori uraknak is csepűt adnak a szájába! Hiszen mindig azt mondogatták a Tisza-Khuen-féle hatvanhetesek, hogy a hadseregnél a nyelvkérdés ügyének rendezése a felségjogok közé tartozik. Akkor mit adhat hát nekünk akár Schönaich, akár Bienerth

Demmer fényképészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már hírét?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációszak! Tessék megkísérelni!

Tul udvariasan!

Mint a derült égből jött villámcsapás, úgy hatott reánk az a hír, hogy Santere barátunk megnősül. Ez a megrögzött agglégény, ez a szkeptikus párisi, aki százszor megesküdött, hogy soha nem lesz hűtlen társaságunkhoz. És kit vesz el? Egy özvegyet — és ami még súlyosbítja a helyzetet — egy vidéki özvegyet.

Nagyon természetes mikor először találkoztam a boulevardon Santerevel, nyomban elövettem és magyarázatra szólítottam fel. A történet nagyon egyszerű — szölt Santere. Február elején Nizzába utaztam a karnevalra. Miután nem szeretek éjjel utazni, a reggeli 8 óra 55 perckor induló vonatra szálltam, mely éjfélkor van Marseillebe, itt egy napot akartam elöltteni Rebraud barátomnál, aki már többször meghívott és a következő nap készültem Nizzába. A pályaudvaron természetesen óriási a tolongás. Sikertült mégis olyan fülkét kapnom, ahol csak egy utas ült, egy feketébe öltözött idősebb ur, gomblyukában a becsületrend szalagjával és podgyásza mindössze egy nagy irattáska volt, amiből következtethetem, hogy hamarosan kiszáll és egyedül maradok.

A vonat már indulóban volt, mikor izgatott szóváltás lett hallható.

— Én hálófülkét rendeltem és én hálófülkét akarok — szölt egy szépen csengő női hang.

— De asszonyom, nincs már hálófülke! — felelt a kalauz.

— A leveletem tehát figyelmen kívül hagyták?

— Nem kapunk levelet . . .

— Kapcsoljanak még egy kocsit hozzál!

— Nem lehet, már megvan az előírt szám. Kérem, asszonyom, siessen, mert a vonat nyomban indul.

— De csak kell egy helyet kapnom?

— Négyet is adok ebben a szakaszban.

— Itt?

Egy szép barna fej tűnt fel az ablak előtt egy pillanatra.

— Itt két ur ül benn!

— Asszonyom, csak nem adhatok egy tures kocsit.

— Jól van, akkor nem megyek.

— Amint tetszik . . . a vonat azért elindul.

— Várjon csak . . . várjon — el kell utaznom, de ígérje meg, hogy a következő állomáson kapok egy hálófülkét.

— Igen! Igen!

A szép barna hölgy nagy csomagjaival belépett, hangos fütty és a vonat elindult.

A szép jövevény figyelemre se méltatott bennünket, izgatottan rendezte a holmiját, míg én meglepődéssel állapítottam meg, hogy nagyon csinos utitársnőm akadt.

Nagyon hideg volt ezen a napon és hamar megállapítottam, hogy a kocsit fűtőkészüléke nem működik.

A hölgy nagy takaróba burkolózva, az ablakon nézett ki, a becsületrendes ur pedig aktákat olvasott.

11 óra 21 perc — Lareche! A vonat megállott, az idő ur köszön és távozik.

Nagyon szerettem volna társalgásba bocsátkozni. De milyen címen? Az öreg párisi érzékével hamar megállapítottam, hogy nagyon jó társasághoz tartozik. Megszóllítani anélkül, hogy ismerném, nagyon közönséges dolog lett volna. Az egyetlen mód valami szellemes megjegyzés lett volna, de micsoda? Hiába kerestem.

— Tomore 25 perc! Buffet! — kiáltotta a kalauz.

Utitársnőm ledobta a takarót és kiszállt. Délre járt az idő, én is megéheztem és a buffetbe indultam, utközben alaposabban szemügyre vettem utitársnőmet és megállapítottam, hogy nagyon szépen öltözködik, sőt keskeny kis lábát is megcsodáltam.

A tolongó embercsoporttal én is beke-

Csatornázásokat a legolcsóbban készít Rubinyi Lajos és Társa
Debreczen Piac-utca 11.

„Bika” szálloda mellett.

vagy Gregori? Miért kell tárgyalni velük?

Megmondjuk mi: a szemfényvesztés kedvéért. Azért, hogy honoráljuk az ö k ü z d e l m ö k e t, a mit a magyar nyelv érdekében kifejtettek és hogy még egy másik porció puskaport raktározzanak el száraz helyre.

De ismételtén kérdezzük, hogy miért kell Bienerttel és Gregorival, ezekkel a tisztán osztrák miniszterekkel a magyar nyelv ügyében tárgyalni még akkor is, ha az annyit hánytorgatott felségjogoktól eltekintünk? Hát mi közik ezeknek ahhoz?

Hiszen kérjük alásan, ha történetesen Hazai azt találná kivánni ezektől az uraktól, hogy az osztrák csapatoknál is hozzák be a magyar nyelvet, olyat nevetnének rajta, hogy az egész világ meghallaná.

Tehát tagadhatatlanul nevetséges a dolog ugy-e?

Igen, nevetséges; tudják ezt ök maguk is nagyon jól. De tudják azt is, hogy a magyar nemzet ez idő szerint annyira enervált, annyira gyenge akaratú, hogy komoly nemzeti munka helyett a cirkuszi bohóckodást is elfogadja.

És a mi nekik a legfőbb: drágán meg is fizeti.

Simon István.

Hazai Bécsben. Hazai Samu honvédelmi miniszter bécsi tanácskozásairól kormányfórából azt jelentik, hogy kizárólag az új védőerőtörvény egyes részleteinek végleges megszövegezésével volt összefüggésben, miután az elvi megállapodás már régen megtörtént. Azt is mondja ez a félhivatalos színezett információ, hogy a katonai büntetőperrend artás most nem is kerül szóba, különben pedig e tekintetben a nyelvkérdést illetőleg a magyar kormány álláspontja jutott érvényre. Ez a sugalmazott hír teljesen arra a recipére készült, a mely szerint annak idejében a készízetések felvételének eléréséről adtak jelentést. Azóta sajnosan, győződhattunk meg ar-

ról, hogy bizony a kormány minden nagyhangú kijelentései dacára a közös bank szabalmát a készízetések közelezi felvétele nélkül hosszabbította meg a mindenre kapható Kuhn-kormány és többsége. Most is ugyanaz az eset fog beállni. Most hirdeti a kormány, hogy a katonai büntető perrendtartás kérdésében a magyar nyelv jogát érvényre juttatta, a törvényjavaslat benyújtásakor pedig ki fog derülni, hogy a magyar nyelv éppen annyira érvényesül a katonai büntető eljárásban, mint a hogy megvalósult a készízetések felvétele az új bankaktában.

Március 15.

Ünnepségek Debrecenben.

Tegnap ülte a magyar nemzet legszebb ünnepét a szabadság napját. Az egész országban impozáns módon nyilatkozott meg a kegyeletes megemlékezés a nagy napok hőseiről. Debrecenben a régi, évtizedes tradícióknak megfelelően meleg szeretettel tartották meg az ünnepségeket, amelyen nemcsak a haza új reménye az ifjuság, de a polgárság is lelkesedéssel vett részt. A város ünnepi díszit öltött. A középületeken zásztók lengtek, az utcákon mindenütt ünnepi öltözött diáksereg igyekezett egy egy ünnepségre.

A város összes tanintézteiben megünnepelték a szabadság napjának 63-ik évfordulóját.

Ezen ünnepségről tudósításunk a következő:

Az ifjuság ünnepélye.

Az akadémia ifjusága szövetkezve a Petőfi és Kossuth dalkörrel délután egynegyed 3 órai kezdettel tartotta minden mozzanatában impozáns és lélekemelő ünnepélyt. Az ünnepség a kollégium előcsarnokában elhelyezett Petőfi szobornál kezdődött: a Petőfi dalkör énekelt és Kerbály Gyula tanárjelölt a M. J. T. elnöke mondott magasszárnyas beszédet. Borsy István bölcsészettanár pedig a Talpra magyart szavalt nagy lelkesedéssel. Végezetül Koncz Ákos megkoszoruzta a szobrot.

Az ünnepély második része a kollégium

udvarán folyt le mintegy 5—6000 főnyi közönség részvételével, hol a főiskolai kántus énekelt a szokott nagy zenei tudásával. Költői tónusokban hővelkedő emlékbeszédet tartott Oláh Károly hittanhallgató. Massáth Ferenc, Bartók Lajos alkalmi költeményét adta elő s nagy lelkesedést váltva ki a megjelent óriási közönség lelkéből. A főiskolai kántus éneke után az egész közönség tömött sorokban vonult a városháza udvarára. Az óriási hullámokban tolongó tömeg a Piac-utcán teljesen megakasztotta a forgalmat s megkét-szereződve folytatta útját a városháza felé. Itt a Kossuth-dalkör adta elő Huber: Óseink emléke című szerzeményét, újabb jelét adva komoly ambíciójának s nemes törekvésének. Györék József hittanhallgató, a Főiskolai Lapok felelős szerkesztője minden ízében új szemkörű s felvilágosult gondolkodásra valló, gyújtó beszédet mondott, melyet a közönség kitörő lelkesedéssel jutalmazott s feszült érdeklődéssel hallgatóit végig. Kolozsváry Kiss László hittanhallgató Ábrányi Emil egyik gyönyörű hazafias költeményét szavalt a vers minden szépségeit kidomborító előadásban.

Az óriási számban egybegyűlt közönség lelkében az elmúlt gyönyörűség a márciusi napok lelkesedések tüzevel megeledve hon-szeretetében, bizalommal a jövőben s az új átalakulásokat sejtő nagyot akarás nehézségével oszlott szét.

Az iskolákban.

A ref. főgimnázium ünnepélye délelőtt 11 órakor volt a kollégiumi díszteremben, mit zsufolóság megtöltött az érdeklődő ünnepi közönség. — A műsort az énekkar vezette be a szabadságharc korából való dalok előadásával. A Nemzeti dal: Rácz Lajos VIII. o. t. szavalt komoly törekvéssel. A zenekar a Bánk-bán operából játszott részleteket finom műanszírozással. Ifj. Szabó István ünnepi beszédet mondott, mit a zenekar magyar nótái követett. Horváth István VIII. o. t. Kozma Andor a Karthágói harangok című költeményét szavalt, élénken kidomborítva a költemény finom részleteit, végezetül a zenekar játszott nótákat a szabadságharc korából.

A társulati polgári fiúiskola 11 órakor tartott ünnepélyt, melyen az ifjuság és a tanítói kar, valamint az iskola vezetősége is megjelent. A műsor kiemelőbb számai voltak Nagy József tanár ünnepi beszéde, Rosenfeld István és Molnár József IV. o. t. szavaltata. Az ünnepély programjának első és utolsó száma az énekkar teite ki a Hymnus és

rültem a buffetbe, helyet foglaltam az asztalnál, ahol utitársnóm már levest evett. Hamar végeztem az evéssel és kimentem szivarozni. A 25 perc hamar eltelt, és mindenki igyekezett vissza helyére.

Én is indultam vissza, szomszédnőmet egy könyvtár elött pillantottam meg, ahol regények között turkált. Noha csak hátulról láttam, rögtön felismertem karcsu alakján és a zöld kalapon.

Minden utas beszálit már, a kalauzok nagy zajjal csapkodták be az ajtókat, de a szép asszony nem mozdult.

— Istenem — gondoltam magamban — lemarad.

— Asszonyom! Asszonyom! — kiáltottam az ablakon keresztül, de nem hallotta. A kalauz megadta a két jelet az indulásra. Mit csináljak? Hirtelen eszembe jutott, hogy podgyász és takaró nélkül ott marad Tounereben. Legalább a podgyásza legyen meg, ha már lemarad. Hirtelen elhatározással összeszedtem utitársnóm podgyaszát, oda adtam egy vasutasnak, aki épen arra jött és utána kiáltottam: „Adja oda annak a hölgynek, aki a könyves bolt elött áll.” — Egy perc mulva kinyitott a szakasz ajtaja és utitársnóm lihegve belépett, a vonat pedig elindult. Rettenetes! Tévedtem! A könyvesbolt elött álló hölgy nem az én hölgyem volt...

ugyanaz a termet, ugyanaz a kalap... Szép ostobaságot csináltam.

Egy pillantás az üres hálóra és a szép asszony felkiáltott:

— A podgyászom! Ellopták!

— Nem asszonyom — feleltem — podgyaszát nem lopták el. Tounereben maradt. Vigasztalan vagyok asszonyom, de nemes szándék vezetett... Azt hittem lemaradt és Tounereben fagyoskodni fog... kérem, bocsásson meg, ne főltsse a podgyaszát, jó kezében van, egy vasutasnál, a legközelebbi vasúti állomáson sürgönyözni fog... sürgönyözni fogok... sürgönyözni fogunk.

— Elég uram! Tudom mit kell tennem! Leült a serokba, de 10 perc mulva már a foga vacogott a hidegtől. Kétségbe voltam esve.

— Asszonyom — szóltam hirtelen — könyörgöm, fogadja el a takarómat. Soha nem tudnám megbocsátani magamnak, ha az én hibából megfázna.

— Engem ne sajnáljon uram — szakított félbe a szép asszony.

— Asszonyom — szóltam újra — fogadja el a takarót, vagy esküszöm, kiugrom az ablakon — és ezzel feléje nyújtottam a takarót.

Utitársnóm felkiáltott:

— Uram, ön megőrült!

— A takarót, vagy különben...
A szép asszony betakaródzot és csendesen szólt:

— Most ön fog fázni.

— Nem vagyok olyan kényes, de ha megfáznék is, megérdemelt büntetés lenne ostobaságomért.

— Mondja inkább, hogy elhamarkodottság — felelt utitársnóm. — De mondja csak, hogy cserélhetett össze azzal a hölgygel?

— Mert nagyon szépnek látszott...

Mosolygott; a jég meg van törve. Utitársnóm szerette az utazást, látta Olaszországot, ismerte Spanyolországot és Egyiptomról álmodozott, úgy, mint én. Az irodalmat és zenét illetőleg teljesen megegyezett ízlésünk.

Micsoda hidegség.

Dijon — a jobb lábom érzéketlen; Tounerebe sürgönyöztünk az elmaradt podgyászért.

Macon — a bal lábom a jobb példáját követte; sürgönyt kaptunk Tounereből, hogy a podgyász másnap reggel Marseilleben lesz.

Lyon — a balkezem merev lesz.

Velence — most a jobb kezem mondta fel a szolgálatot; megtudtam, hogy utitársnóm özvegy és gyermektelen.

Avignon — az orrom kezdett lefagyni, úgy vettem ki szavaiból, hogy a férjét soha nem szerette.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

Hatvan-u. 36. sz. a. női szabóműhelyt nyitottam. Kerecsi József.

Tisztelettel:

Szózat éneklésével, közben pedig a Talpra magyar jól kidolgozott előadásával.

A nyilvános m. polgári fiúiskola Arany János önképzőkörre d. e. 10 órakor emlékezett meg 1848. március 15-éről. Magas színvonalú felolvasást tartott György Oszkár, az önképzőkör vezető tanára, az ismert nevű modern poéta „Mi a szabadság” címen. Szép sikerrel szavaltak Saldor Pál, Friedmann Miklós, Klein Akos, Csató Kálmán, Khon Zsigmond tanulók. Az ünnepi beszédet Mezei Mór IV. o. tanuló mondta. A Hymnus és Szózat éneklése teték a műsort változatossá és élvezetessé.

A kegyes-tanítórendi róm. kath. főgimnázium önképző köre ma d. e. fél 11 órakor tartotta hazafias ünnepélyét, melyen szép számú és előkelő közönség jelent meg. A műsort a főgimn. énekkara nyitotta meg Kárász Nemzeti színek című szerzeményével. Szűcs Imre VIII. o. t. Szávay Gyula Március Idusa című költeményét adta elő nagy hatással. Kerner—Szepesy Petőfi szobra c. melodramáját Kovássy Miklós VII. o. t. adta elő művészi megérzéssel Balkányi Pál VII. o. t. precíz zongorakísérellel. Az ünnepi beszédet Plesa István VIII. o. t., önképző-köri elnök tartotta. Majd a főgimn. zenekar nagy figyelemmel játszott népdalokat. Katona Bánk Bán-jának II. felvonását Fischer Rezső, Kovássy Miklós, Györfly Aladár, Bella Imre, Weszeczky Oszkár, Goldberger Sándor adta elő mint főszereplők, színszerűen s megértéssel. Az ünnepélyt a főgimn. zenekar Kossuth-indulója zárta be.

A ref. tanítóképezde ifjúsága d. u. 3 órakor tartotta ünnepélyét a kollégium dísztermében, melyet zsufolóság megtöltött az érdeklődő közönség. A tartalmas és nívós műsorok különösen kivált Nagy Vilmos tanár gyönyörű beszéde, Papp Kálmán tanítójelölt felolvasása, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét és Boross Sándor önképzőköri elnök ünnepi virradás c. költeménye, K. Nagy János élénk humorral adott elő egy magánjelenetet. A műsor főbb számait Horváth Béla művészzettel kreált Gaál: h. moll szonátája, a Csokonai énekkar, Cziriak Géza és a képezdei zenekar Szűcs Gergely praesesek vezetése alatt precízitással előadott énekszámok képezték.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a

Marseille — nagyokat füsszentek; Hortense (milyen szép neve van) visszaadta a fakarót, megrázta a kezem és nevetve szót: Viszontlátásra!

Viszontlátásra! Halálosan szerelmes lettem bele.

A szállodában töltöttem az éjszakát. Másnap reggel óriási náthával ébredtem. Rambaud barátomhoz mentem, aki tisztelőmre több vendéget hívott meg ebédre és köztük Hortenset.

Mikor bemutattak neki, csábítóan mosolygott. Mélyen meghajoltam és suttogva megkérdeztem:

- És a podgyász?
- Megkaptam.

Asztalhoz ültünk és Rambaud barátom sajnálkozva szót:

— Hol szereztél ilyen náthát? Talán a vonaton?

— Lehetséges — feleltem én — de nem bánom.

Senki sem értette meg ezt a különös választ, de én láttam, hogy Hortense titokban nagyon hálás pillantást vetett felém.

Másnap reggel Nizzába utaztam és tízennégy nap mulva lesz az esküvőm.

Jaques Norwand.

Emlékezés néhai jó Kozma Lászlóra.

Nem akarok róla sem életíratot adni, sem nekrológot írni, csak lelkeim tükre elé akarom... bucsuzóul... állítani nemes egyéniségét, csak fákját akarok gyujtani az ő hű és tiszta emlékezetének.

Életrajzaiból annyit, hogy Szatmármegyében Cencsen 1855 február 20-án, ref. lelkészi családból született. Elvégezte a tanítóképző intézetet, a gazdasági és mértékhitelítő tanfolyamokat. Tarpén tanító, majd munkácsi hivatali tiszt, ugyanott újra tanító, a debreceni tanítói átvaház igazgatója, magyar állami tanítók országos egyesületének elnöke, Beregvármegyének, Munkács városának, Debrecen városának törvényhatósági bizottsági tagja. Lap alapító és szerkesztő, közgazdasági intézmények vezér embere, a legkülönbözőbb intézmények vezér embere, társadalmi és humanitárus egyesületek éltele, egyházának presbyere, közigazgatási tanfolyamon tanár, több paedagogiai irodalmi mű kiváló nevű szerzője lett.

Halálától annyit, hogy több mint egy évi élni, tenni vágya s a mulandóság hatalma között folytatott rettenetes küzdelem után, végre is ő győzött le.

Halála, bár már régóta előre látható volt, egy szempillantás alatt váratlanul jött. Egy sóhaj s folyó hó 14-én déli 12 órakor megszűnt egy kiválóan nemes emberi lélek s özvegyen maradt egy jó, egy hű asszony, ki boldog házasságban 34 évet töltött jó és hű férjének oldalán.

Hadd mondjam el rólad, még koporsóban zárva bár, de még idefent vagy közöttünk, én édes testvérrokonom, szeretett barátom, hogy nem ismertem embert, kinél a szív és az ész, a józan idealizmus s a nemes realizmus tökéletesebb harmóniába lett volna, minél Te nálad, Te elköltözött nemes lélek!

A szeretet hatotta át egész lényedet, a szeretet szavai hangzottak folyton ajkaidról. Hallottam akár hányszor... hogy csak ezt az egyet említem... hogyan, mily végtelen alyai szeretettel tudtál beszélni a te kis árváiddal, kikről viszont szeretetet váltva ki, ők te benned, soha el nem hagyó támaszokat, folyton érző menedékket látták és bizodalomuk főforrásának tekintettek.

Eszed fényével pedig megvilágítottad saját életedet és a read nézők és támaszkodók nagy seregének életét. Mindenkinek azt adtad, mindenkinek mindig adtál, amire neki a legnagyobb szüksége volt: Anyagi segítséget, jó tanácsot, párfogást, lelkeidből lelket, szivedből szívet, gondolkodó agyadból jó gondolatokat.

De józan értelmű erejével, ott állva a legkülönbözőbb jótékonyági intézmények kormányzó rudjai mellett, a tiszta idealizmus törekvések szent eszményeiért kellett küzdeni! Téged mindig ott láttunk a küzdők táborában, amde felismerted, mint a józan realizmus bajnoka a tiszta anyagi boldogulás, az erre tiszta eszközökkel küzdve... küzdő törekvés, erkölcsöt, szellemet, életed nemes sőbb fontosságát is. Soha sem voltál önző, kapzsi s ha nem lett volna olyan jó szíved, aminő volt, nagy vagyont hagytál volna magad után, de mindenestre sok, sok embert megtanítottál arra a nagy tudományra, miként kell és lehet a béketűrő szegénységet tiszta jólélet ruháival cserélni ki.

Pihenj munkás életed nagy és nemes fáradalmi után, pihenj nyugton síri ágyad lágy ölében.

Szeretők lelked, tiszta jó szíved drága emlékezete itt marad közöttünk Tekints le reánk fény lakodból, azzal a te jószágos tekintetteddel. Nincs hozzád több szavam, elbocsátalak én édes testvér barátom, Isten veled! Én édes rokonom, Isten veled!
Csiky Lajos.

A villamos vasut megnyitása.

Felhívás a közönséghez.

Ma délelőtt a debreceni helyi vasutat villamossá átalakítva átadják a közforgalomnak. A kisvasut, mely több évtizeden át a város közönségének szolgálatában állott, eltűnik az utcákról s a kecses, sárga uj villamos kocsik fognak máttól kezdve a Piac-, Péterfia-, Csapó-, Kossuth- és Halvan-utcákon végig siklani.

A villamos vonat műtanrendőri bejárását ma reggel 9 órakor tartják meg, amelyen a városi tanács, törvényhatósági bizottság, a vasut társaság és a kereskedelmi miniszterium, illetőleg a vasuti és hajózási főfelügyelőség megbízottai fognak részt venni. A bizottság reggeli 9 órakor a városházán találkozik, a honnét az állomásra vonul ki s onnét elindítják azokat a kocsikat, amelyeken a vonalak bejáratnak. A műtanrendőri bejárás után a közönség is használhatja már a villamost.

Miután az első időben a közönség még tájékozatlan az új közlekedési eszközzel szemben, Rostás István főkapitány igen helyesen felhívást tesz közzé, melyben óvatosságra inti a város közönségét.

Ez a felhívás így hangzik:

Értesítem a nagyközönséget, hogy f. hó 16. napjától kezdődőleg városunk utcáin villamos vasuti kocsik fognak közlekedni. Miután pedig több olyan utca van, melynek torkolata a vasut vágányaihoz közel fekszik s egyes utcákon a kapu bejáratok egészen közel esnek a vágányokhoz, amely körülmény kellő elővigyázat hiánya mellett balesetnek sőt szerencsétlenségnek lehet okozója, felhívom a város közönségét, hogy az ilyen utcákból és udvarokból saját testi épségüket sőt életük biztonsága érdekében a kocsikkal csak lépésben haladjanak ki és az udvarokból való kihajtás előtt a vasut vonalaira előbb tekintsenek ki és csak akkor hajtsanak ki, ha a vonat nem közeledik.

Általában, mivel a villamos vasuti kocsik sűrűn és gyorsan közlekednek a nagyközönséget saját élete és testi épségének biztonsága érdekében a legnagyobb gondosságra és vigyázatra hívom fel.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Nőegylet jótékonycélu előadása.

Pénteken Nőegylet jótékonycélu előadása.

Szombaton Nőegylet jótékonycélu előadása.

Vasárnap délután Muzsikuskleány operett. Vasárnap este A budapesti szinonikuok nagy hangversenye Kun László vezénylete alatt.

Március 15. a színházban.

Ma március 15-iken a nagy nemzeti ünnepben méltó előadás volt a színházban.

A zenekar Mártonfalvy György karnagy vezetése mellett szépen adta elő a Rákóczi nyitányt, amely után Torma Zsiga hatásosan énekelt a „Távol keleten” című gyászdal.

Elsőrendű műtermében, készülnek a legújabb divat szerint Angol és Francia ruhák és Bluzok stb. Gyors és pontos kiszolgálás.

Várady József
Kossuth-utca 22.

nőiszabó

Ezután következett a „A régéci kisharang” ünnepi színjáték 2 képben. Irta: Szávay Gyula.

Ki tanította meg a pacsirtát dalolni? Ki ne ismerné a Szávay olykor erőből duzzadó, olykor lágyan olvadó, fordulatossá, zengzetes nyelvét, melylyel olykor üttemparipákon ragad, víz bennünket, máskor emel lágyan suhogó szárnyakon fel, fel a magasba...

Ilyen volt „A régéci kisharang”. Az első képben a hazáját örökre elhagyni készülő Rákóczi és az ő koldussá, rabbá lett jó népe oly megrázó tragikummal van bemutatva, hogy talán még a legblazirtabb koponyák belsejét, a legűresebb sziveket is megihlette.

Ilyen szép, de már mintegy kiengesztelő elégikus hangulata a második kép is, a midőn 171 év múlva visszatér a nagy fejedelem, amikor a kített koporsójához odateszik a megkoszorozott régéci kisharagot, amely egykor elbucsúztatta, elsíratta.

A II. Rákóczy Ferenc fogsága című történelmi színmű következett e gyönyörű kis ünnepi darab után. Ki ne ismerné Szigligeti Ede e szép alkotását.

Itt csak az előadásról lehet szó, amely jó volt s amely igazán kielégítette a színházat egészen megtöltött könséget.

Thury Elemér (Sákóczy), Borbély (Knitiliusz), Uti Gizella (Zrínyi Iléne) Kardos (Lehmann) Huzella I. (Amália) excelláltak.

De szép és jó volt az összejáték általában. N o m i s.

*** Ujdonságok.** A szintársulat személyzete párhuzamosan készül két ujdonságra. Az egyik Eyller nagysikerű új operettje a Halhatatlan lump című legújabb munkája, melyből az operett személyzet naponta próbál, a másik Pierre Volfnak a Nemzeti színházban nemrég nagy sikerrel bemutatott új vigjátéka Bábjáték. Mindkét ujdonság március hónapban kerül bemutatásra.

*** Muzsikuskönyv.** Vasárnap délután 3 órakor kerül színre Jarno szép zenéjű operettje Muzsikuskönyv mérsékelt helyárral. A címszerepben Szilassi Etelkával.

*** A Zenekevelő társaság tagjainak figyelmébe.** A társaság választmánya felkéri a m. tisztelt tagokat, hogy a f. hó 19-én a városi színházban rendezendő országos szimfonikus hangversenyre szóló színházi jegyeiket 18-án délig okvetlen átvenni méltóztassanak.. mert azontul a jegyek a választmány határozatából elárusítottak. Jegyek a hangversenyre úgy a tagok, mint nem tagok részére kizárólag Csáthy Ferenc könyv és zenemű kereskedésében kaphatók.

Egy vármegye botránya

Hibás-e a főispán és alispán?

Ökörítő! ez a gyászosan fekete név most már másodsor hasít bele az emberek szívébe. És most még élesebben, még véresebben, mint mikor a szörnyű katasztrófa megtörtént. Az ország sietett akkor a ökörítőiak segítségére, mindenki adakozott, a pénzt pedig máig sem osztották ki. Maguk a ökörítőiak az egész segélyakciót szomorú tréfának vették, amelylyel az „urak” tettek csufot rajtuk.

Khuen Héderváry miniszterelnök mint

belügyminiszter még tegnap éjjel az összes aktákkal, megyei ankétekkel, elszámolási jegyzőkönyvekkel és egyéb hivatalos firkákkal mára kihallgatásra rendelte Csaba Adorján szatmármegyei főispánt és Ilosvay Aladár alispánt, hogy az ország színe előtt igazolják, ha terheli őket mulasztás. Kít terhel itt a felelősség?

Ennek a szomorú skandalumnak a hőse pillanatig nem maradhat hivatalában, mert ahol ilyen sürgős intézkedésekről, ilyen nagy pénzekről, az egész ország színe előtt illet mer tenni, mi történnék azokkal a szerencsétlen kisebb ügyekkel, amelyekről senki sem tud és amelyeknek elintézése egyszerűen hivatali kötelesség?

A belügyminiszter kijelentette, hogy bárki a bűnös, nem fogja elussonni a botrányt. Kiadja az egész társaságot, feleljen a közvélemény előtt az, aki a mulasztást elkövette. Európai skandalum, hogy nem történt meg az adományok kiosztása. A belügyminiszterium legalább tizenhét alkalommal szólította fel Szatmármegyét, hogy intézze el ezt az ügyet.

Be kell várnunk a belügyminiszteri intézkedések eredményét. Magyar speciális bűn a hivatalos hanyagság és lelkiismeretlenség. Lehet, hogy a pénzek a miniszteriumban akadtak meg, lehet, hogy a főispáni, lehet az alispáni hivatalban.

Bárki legyen is oka ennek a botránynak, felelnie kell érte, felelni az ország lelkiismerete előtt, amelyet ilyen kellemetlenséggel tettek csuffá.

ÚJDONSÁGOK

— A nagyváradi tanács Debrecenben. Nagyváradiól írják: A forgalmi bank, amely tudvalevőleg a nagyváradi városi vasut részvénytársaságnak is főrészvényesse, Debrecenben is kiépítette a személyszállító villamos vasut hálózatot. Az új vasutat holnap adják át a közforgalomnak. Az ünnepély megnyitására Nagyváradi tanácsa is hivatalos és az aktuson képviselne fogja magát.

— A mal felolvasó est. A csütörtöki felolvasó esték rendező bizottsága által ma délután 5 órakor a r. kath. főgimnázium dísztermében rendezendő felolvasó est műsora a következő:

1. a) Grieg „Piéres Symphoniques.”
- b) Bellini. Nyitány a Rómeó s Julia c. operából. Zongorán négy kézre előadják Jaszénovits István s Nagy Ferenc urak.
2. Monológ: Előadja Vass Jolán urleány.
3. A német tájnyelvi költészet. Irta s felolvassa dr. Schweighoffer János ur.
4. Tiroli jodler melódiák. Zongorán előadja Nagy Ferenc ur.
5. a) Wiemanszky D) moll concert I. rész.
- b) D. „Ombrozin” Chanzonette. Hegedűn előadja Haják Károly ur. Zongorán kíséri Füredyné Halácsy Margit urnő.
6. Petőfi szobra. (Kerner-Szepessy) melodráma. Szavalja Kovassy Miklós ur. Zongorán kíséri Balkányi Pál ur. Enekekkel követi a főgimnáziumi férfiak.
7. Magyar nóták. Előadja Kiss Béla zenekara.

Ezen rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasó estére jegyek válthatók Antalffy Ferenc Piacéri könyvkereskedésében.

— Bécsi nő, aki az érmihályfalvai templomra gondolt. Nagy kétfejű sasos pecséttel ellátott irást kapott tegnap Bihar megye alispánja. A „K. u. K. Nieder Österreichische Stadthalterei”-nak akadt üzeni valója. Es pedig arról értesíti a hosszú című hatóság az alispáni hivatal, hogy Bécsben 1910. szept. 11-én meghalt egy Benedickt Rosalia nevű nő. Miután közeli hozzátartozója nem volt Benedickt Rosaliának, a hatóság felbontotta az elhunyt végrendeletét és ebből kitűnt, hogy Benedickt Rosalia az érmihályfalvai templomnak 500 korona alapítványt hagyott. Régi kedves emlék fűzhetette az elhunytat érmihályfalvához, hogy végrendeletében a messze fekvő bihari község templomára gondolt. A Stadthaltereit értesíti a végrendeletéről az alispáni hivatal és kéri az alispánt, hogy a további intézkedéseket tegye meg.

— A sok lecke miatt. Nagyszalontáról jelentik, hogy Póstelken tegnapelőtt Milota erdész tíz éves Géza fia apja revolverével agyonlőtte magát. A kis fiu több leckét kapott fel, mint amennyit meg akart tanulni s e miatt szerfeleit elkeseredett. Azt mondta kis öcscsén-k, akivel egyedül maradt otthon:

— Inkább főbe lövöm magamat, mint ezt a sok leckét megtanuljam.

Amikor ezt mondta, már fel is mászott az apja ágyára s lekasztotta az ágy felől apja revolverét.

Kiss öcsce könyörgött neki!

— Ne bolondozz, Géza! Apa ugyanis haragszik, ha a puskát és revolvert bántják! — A kis fiu kiszaladt és a cselédet hívta segítségül. Alig ért ki a szobáján, a revolver eldőrdült s mire ő és a cseléd a szobába érkeztek, a kisfiu már halott volt. A golyó a két szemé közt furódott koponyájába s az agyvelőjét széjjelroncsolta, azonnal halálát okozta.

— Elhunyt jegyzőgyakornok. Szépen indult nagy reményekre jogosító fiatal életet tiport le a könyörületlen halál. Pálffy István jegyzőgyakornok, ki a múlt évben a legjobb sikerrel tette le az érettségét, 20 éves korában tüdővészben meghalt. Tegnap délután temették el a Varga-utca 12. számú gyászszobából nagy részvét mellett. A gyászoló család ezután fejezi ki köszönetét a nagy számú rokonságnak, ismerősöknek, az elhunyt volt tanárainak és iskolatársainak, hogy mélyszégyes gyászunkban részvétükkel osztoszkodtak.

— Megzavart nászutazás. Érsekújvárról írják: Az érsekújvári harmadik osztályú vasuti vendéglő pincére a minap titokzatos fontoskodással jelentette a posztoló rendőrnek, hogy egy utas hamis koronával akarta a sörét kifizetni. A rendőr se volt rest, előállította az utast, aki egy megszéppent menyecskével volt sulyosítva. Bevitte a rendőrségre, a hol a pénzhamisító elmondta, hogy Varga Ferencnek hívják, a börszönyi plébános kocsisa és egynapos feleségével rokonaihoz utazik. Pénzhamisításról tudni sem akart és bár igazolni is tudta személyazonosságát, három napig fogva tartották. Végül kiderült a tévedés, de a menyecske akkorra már beteg lett a szégyennek s harcchurcának.

— Nagy sikkasztás. Eperjesről jelentik: A Sárosvármegyei Mezőgazdasági Szeszifonimító Szövetkezetnél nagy sikkasztásnak jöttek nyomára. Molnár Imre, a szövetkezet könyvelője Eperjesről ismeretlen helyre távozott. A megejtett rovincsolásból kitudt, hogy Molnár a szövetkezet bevételeiből több mint száz ezer koronát elsikkasztott. Molnár dacára csekély fizetésének, nagy lábon élt és ez okozta vesztét. A kárt az igazgatóság tagjai, élőkön Ghillány Imre országos képviselővel meg fogják téríteni, de anyagi felelősségre vonják Molnárt és a szövetkezet kötelékéből nemrég kilépett György Lajos volt ügyvezető igazgatót is, akinek kezelése idejéből származik a kár nagy része.

Blous, Alj, Pongyola, Márton Ferencz „Harisnya királynál” Degenfeld-tér 8. szám a. Olcsóság! Tavaszi ujdonságok már dus választékban raktára érkeztek. Pongyola már 2 forint 25 krtól kezdve

— **Az ügyvéd fia.** Budapestről jelentik: Dr. Barta Adolf fővárosi ügyvéd 15 éves Endre nevű fia tegnap este lefekvés után agyonlőtte magát. Az öngyilkosságot a fiu egy apró hárommilliméteres Flóbertpisztolyal követte el, melynek ráadásul még rugója is rossz, annyira, hogy a pisztolyt elsűtni is alig lehet. Kétségtelen, hogy a fiu csak rá akart ijeszteni a szüleit, akik az utóbbi időben egy kissé szigorúbban ügyeltek rája, mert nem tanult, sőt néhány napig az iskolát is elkerülte. Az ijesztés a rozoga, apró játékpisztolyal azonban rosszul sikerült. A szerencsétlen fiu azonnal meghalt.

— **Szerencsétlenség a malomban.** Harangi Istvánt, az István gőzmalom egyik munkását, tegnap délelőtt borzasztó szerencsétlenség érte. Az erőátviteli gépek egyike elkapta a kabóját, magával ragagta és összeroncolt. A katasztrófát azonnal észrevették, a gépeket megállították és kiszabadították a szerencsétlen embert. Később a mentők bevitték a kórházba, állapotja igen veszedelmes, életben maradásához nem sok reményt fűznek az orvosok.

— **Akit négyszer ítéltek halálra.** Helleből táviratozzak, hogy Halberstadtban az esküdt-szék halálra ítélte Brecker rokkant aggharcost, aki Ilseburgban meggyilkolta feleségét, menyét és két unokáját. Most már negyedszer állott ítérvényt Becker. A három első tárgyaláson is halálra ítélték, de a felettes fórum mindannyiszor feloldotta az ítéletet formahibák miatt. Mikor tegnap kihirdették a rokkant veterán előtt a halálos ítéletet, egykedvűen hallgatta.

— **Halál a kutban.** Bőszörményben tegnap Fegyveres Mártonné 51 éves napzamos asszony az egyik korcsmában erősen leitta magát. Hazafelé menet dülöngőzött és belefordult egy kutba. Segítség nem volt a közelben és így az öntudatlan asszony a vízbe fuladt. Bűncselekmény nem forogván fenn, az ügyészség a temetkezési engedélyt megadta.

— **Halottak.** Nagy Károly ref. 40 éves, özv. Marton Sándorné ref. 60 éves, Pálffy István r. kath. 20 éves, Kerek Jánosné ref. 19 éves, Kozma László ref. 56 éves, Balogh Kálmán ref. 2 hónapos.

— **Kérelem az emberbarátokhoz.** Hadházi Ilon, volt szininövendék, ki súlyos beteg fekszik a kórházban egyéb összekötés és segély források hiányában ez uton fordul a város jószívu emberbarátaihoz, hogy egyes adományaik által tegyék lehetővé neki a kórházból való kijövetelt s betegségének alapos gyógyítását. Adományokat Rózsa Jánosné címére a gondnokság fogad el.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** Mielőtt házi csatornáját elkészítené, ne mulassza el árajánlatát kérni az Első Debreceni Vasbetoncső gyáráról, ahol állandóan raktáron vannak nagymennyiségben erős, drótbetétes csövek, portland és más cement s minden eszaktavagó s nagy óriási mennyiségben.

— **Kolozsvári jogi vizsgákra,** u. n. alap és államvizsgákra jogi és államtudományi szigorlatokra tudományos alaposan és eredményre vezető módon rövid idő alatt, mérsékelt díjazás mellett előkészít dr. Polcz Rezső ügyvéd jogi előkészítő szemináriuma Kolozsvárt, Egyetem-utca 7. sz. 1 em. Április 1-ig Deák Ferenc-utca 29. sz. Szakképzett előadók, új célszerű methodusok, folytonos foglalkoztatás.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei ocsók!

Hunnia képei tartások!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

Hirdetés.

Csatornázásokat

a legszakoszerűbben készít

Kovács Vilmos és Testvére

Hatvan-utca 5.

Telefon 308.

KOVÁCS GYULA

műbutorgyáros

BUTORCSARNOKA

megnyilt.

Hunyadi utca 17. sz.

Demetrovics palotában.

A kis fekete.

Szerencsen magyar családban.

A népszámláláskor Gájban, Arad mellett, sorra járták a házakat a számlálóbiztosok. Az egyik beállított annak rendje és módja szerint a Póri Sára udvarára. Egy öreges, kopott, eltörődött, félkezű embert talált ott. Kezdte az összeírást.

— Hogy hívják?

— Jámbor Pál.

— Özvegy vagy nős ember?

— Nős. Póri Sári a feleségem.

— Hát ő hol van?

— Napszámban.

— Van gyermekük? Hány?

— A félkezű ember elkomolyodott. Durcásan felelt:

— Hiszen tudja azt az ur.

— Én nem tudom. Hát csak mondja be: van-e gyermeke, Jámbor Pál?

— Jámbor Pál nagyot sóhajtott:

— Tudja Isten. Van is, nincs is. Különben majd behivom. Gyere be, John! — kiáltott az udvarra.

A számlálóbiztos szörnyű nagyot nézett, mikor a hívásra egy virgonc, pufók, de egészen fekete arcú kis legényke botorkált be a szobába. Lehetett úgy 3—4 esztendő. Valóságos szerencsen, subickos képű kis gyerek.

— Ez a maga gyereke? — kérdé elkedve az összeíró.

— Az én nevemre van beírva. Jámbor Jánoska a neve. Csak mi Johnnak hívjuk, úgy amerikai módon.

— Ahá, hát maga járt Amerikába?

— Jártam én, bár ne jártam volna.

Mert nagyon megírtam. Az asszony is kijött utánam. Bár ne jött volna!... A dolgunk nem ment. Tetejébe a gép is elszakította a félkezemet. Az asszony meg rácsudált valakire. Ugy kell lenni, másképp nem lehet, mert tetszik tudni, odaát nagyon sok a fekete ember. Hát most, ehol-e, az egész amerikázásból ez a hasznunk, hogy a félkezem odamaradt, de haza hoztuk ezt a kis szerencseny gyereket. A mi fiunk ez, kettőnké, fehér embereké. Az egész amerikai utazásra ez a kis fekete fajánk a — ráadás.

Végezte Jámbor Pál és ölébe vette a subickos képű csemétét.

MULATSÁG.

A Petőfi dalkör estélye.

Nagy és disztigvált közönség töltötte meg tegnap este a Bika dísztermét a Petőfi dalkör ünnepélye alkalmából. 8 órakor kezdett gyülekezni a nagyszámú közönség s 9 órára teljesen megtöltötte a Bika dísztermét. A karzaton a Dóczy-téle ref. leánynevelő intézet növendékei foglaltak helyet, mintegy élettől lelkes virágkoszorút képezve az ünneplők feje fölött.

Veres Tóni zenekarának nyitánya után Szávay Gyula elnök megnyitotta az ünnepélyt, kegyeletes szavakkal emlékezve meg 1848. márc. 15-ről, majd a Dalkör énekelt el Huber: Nemzeti zászló című szerzeményét finom műanszirozással. Koncz Ákos a dalkör alelnöke magas szárnyalású ünnepi beszédet mondott, utána pedig Sinay Szerénke urleány énekelt pár nemes érzéssel telített magyar nótát finoman csengő, iskolázott hangon. Haydin: G) moll szonátáját Strisz Gyula, Tariska Gábor, Nagy Zoltán és Pongor János akadémiai hallgatók játszották meleg és széles tónusu előadással. Szilágyi Sámuel nagy megértéssel és bensőséggel szavalt egy alkalmi költeményt. Végezetül a kör énekelt pár magyar nótát a megszokott jókészséggel.

Szávay Gyula beszédét itt adjuk:

Felemelem a Petőfi-serleget és felemelem lelketem vele, hogy a mindennapi élet surlódó zajától, füstjétől és párjától távol egy tisztultabb légkörbe emelkedve pacsirtamagasságban zengedezze kifejezhetetlen dicséretét annak az eszménynek, mely ezen a lelki ünnepnapon a Petőfi névben ebben az egy szobán, mint kihulló gyöngyben önként kifejeződik.

A széttagolódások világát éljük. Ami azelőtt a különbözőség jegyeiből harmonikusan összeilleszkedve egyet képezett: szét akar válni gerezdjeire mind, s egymásra utalt részek egymás rovására ellenséges széthuzásban külön életet akarnánk élni.

Mintha a falevél külön élhetne s elválhatna az ágtól, ág a törzstől és törzs a gyökértől, a gyökér a földtől.

A gyűlölet választóvize szivárog bele a különbözőségek hajszál vékony részeibe és szét feszíti azokat. Egy ugyanazon templomban nyelvet öltögetnek egymásra az oltárok s mintha külön istensik volnának, tömjénezik a magukét és náddal verik a másikat, a jámbor hívó seregek elképedésére s megbotránkozására.

Az emberek is szektákba verődnek, sarkokba huzódnak s nehogy a szemben levők hozzájuk közeledjenek, csufneveket kiabálnak át egymásra. Még a legszentebb, a legpuhább fogalomból, mely a boldogság és boldogtalanság meleg könnyein uszik, még a szeretetből is jégcsapokat öntenek, hogy egymást vele megdobálják.

Az egyik azt mondja: én az emberiséget szeretem, az emberiség nemzetközi, feszítsd meg azt a korlátoltat, akinek ajkán a „haza” szédeleg!

A másik azt mondja: én a hazát s a nemzetet szeretem, feszítsd meg azt, aki nemzetközi!

A harmadik azt mondja: az én szeretelem a szerelem s az én egész világom ő, a kedves.

A negyedik: csak magát szereti és nem szól semmit.

Es akkor áll egy szobor a Dunaparton, a senkivel meg nem alkuvásnak, a mindennel szembenzésnek erős, dacos férfiszobor.

Es jönnek sorra hozzá.

Jönnek azok, akik az emberszeretnek nemzet határokon tulkiáltó eszméit vallják s meghajtva lábainál vörös lobogójukat, így szólnak: te vagy a mi istentünk. Az emberszeretet költője.

S jönnek azok, kik nemzetiszin lobogó alatt tüzes, ős dalokat énekelnek s meghajtvan lobogójukat, mondják: te vagy a mi istenünk, a hazaszeretet költője.

Es jönnek virágos bottal, és rózsaszin szalaggal a szerelem mámorosai és leborulva mondják: te vagy a mi istenünk, a szerelem dalnoka.

(Ott kullognak a sötét háttérben azok is, akik csak magukat szeretik, akik szeretnék már, ha mások is szeretnék őket, de akiknek ez a boldogság nem adatik. Nekik nincs szavuk s istennek nevét hiába nem vehetik.)

Ki hát ez az alak, a tökéletességnek ez a szobra, akit mindenki a maga istenének ismer el, akinek szívében megfert s harmóniába olvadt az, ami másokat ma ellenségekké tesz s egymástól elválaszt?

Ki lenne más, mint az, aki imádságát a „szabadság s szerelem“ dalába foglalta össze, aki világszép indulót irt a világszabadsághoz s maga megindult, hogy meghaljon hazája szabadságáért s akinek írásaira — hogy azok nem a hivalgó lelki fintorkodások riktó papírosai voltak — fújó paripák száguldva nyomták rá a hitelesség véres vaspecsétjét.

Petőfi ez az eszmény.

Él tehát a példa, él halhatatlanul, hogy a széthúzások egymásra nyelvet öltető külön bálványai helyett kit kell isteníteni, tisztelni és követni a magyarnak, Petőfit.

Ahogy nevét bevéstük e nemes ércű kehelybe, vessük szívünkbe tanításait s emelkedő szívvel felé közeledve, neki fogadjunk hűségét, ne tarka-barka idegen isteneknek.

A szabadság születésnapjának ez évi emléktünnepén e szent kehely édes tűzü borát a haza- és emberszeretet Petőfiés frigyére emelem.

A hangverseny után vacsora, majd tánc következett mely a késő éjjeli órákig eltartott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Pör a becsületbírósi vallomás miatt.

Két esztendeje, hogy a debreceni törvényszék és járásbírósi elött valóságos pör áradatot indított meg Bokor József. Bokor ugyanis két év előtt egy heti lapot adott ki, melynek programja az volt, hogy mindent meg kell írni, amit a többi debreceni lapok nem közölnek. Így történt, hogy az egyik számban rágalmozó cikket közölt Bokor, akit e cikk miatt nyilvános helyen inzultus ért. Bokor lovagias térre vitte az ügyet, melylyel a becsületbírósi is foglalkozott. A becsületbírósi tanukat hallgatott ki, a többek között Horovitz Zsigmondot, az „Esti Hírlap“ kiadóját is, aki vallomást tett s a becsületbírósi a beszerzett adatok alapján nem találta elégtételadásra képesnek Bokor Józsefet. Bokor a debreceni kir. járásbírósi előtt rágalmozás miatt jelentette fel Horovitz Zsigmond lapkiadót. Több tárgyalást tartottak ez ügyben, számos tanut hallgattak ki s végre ma dr. Spitz Lipót ügyvéd védőbeszéde után ítéletet is hozott Sotész Endre dr. járásbíró. Az ítélet Horovitz Zsigmond lapkiadót a vád és következményei alól felmentette. Az indoklásban kimondta a bíróság azt, hogy Horovitz Zsigmond azon állításokat, melyeket a becsületbírósi elött tett, tanukkal beigazolta. De beigazolást nyert a valóság a törvényszék elött lefolyt sommás perbeli iratokból is. Miután ily módon a valóság bizonyítást nyert, Horovitz Zsigmondot a vád és következményei alól fel kellett menteni.

§ Hamis esküvel vádolt asszony. Molnár Albertné ellen hamis eskü miatt vadat emelt a kir. ügyészség. A törvényszék tegnap foglalkozott ügyével. A késő esti órákig tartó tárgyaláson a hamis eskü vádját a bíróság be-

igazolva nem látta s így a vádlottat felmentette. Az ítélet ellen úgy a kir. ügyész, mint a sértettek felebbezést jelentettek be.

§ Két hónap egy kioltott életért. Meglehető gondatlansággal okozott bűnnel vádolt anya fölött ítékezett tegnap a debreceni kir. törvényszék. Egy anya, kinek féltő gondnal kellene örködni gyermeke fölött, megfelekezve az anyaság praedestinációjáról nem átalította megdöbbenő nem törődőségének csirájában lefolytani egy jövendő emberi életét. Gráma Józsefné balmazújvárosi asszony a vádlott, aki február hó 11-én kint a mezőn foglalkozás közben, gyermeknek adott életet. Az ujszülöttet letakarta egy pokróccal s mintha mi sem történt volna, nyugodt lelkiismerettel elutazott Miskolcra. Időközben nyomára jöttek a bűnnek és Grámánét elfogták. A törvényszék elött azzal védekezett, hogy ő abban a hiszemben utazott el, és hagyta el gyermekét, hogy az halva született. Ezt a körülményt figyelembe vette a törvényszék és mindössze két havi fogházra ítélte a bűnös asszonyt.

§ Sulyos testisértés. Hoffmann József kir. táblabíró elnöklete alatt tárgyalta tegnap a debreceni kir. törvényszék Árva Bálint és társainak sulyos testisértési ügyét. A múlt év szeptemberében történt ugyanis, hogy Balmazújváros határában a macsi földekre vezető uton találkozott Árva Bálint Koronkai Jánossal és csakhamar szóváltásba elegyedtek egy kendő felett. Többről-többrre, szóról-szóra a vasvillához folyamodtak s alaposan eldönggették egymást, ugyannyira, hogy Árva Bálint 8 napon tul, Koronkai János pedig 20 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. A törvényszék egyenkint 21—21 napi fogházra ítélte a vasvillázó magyarokat, kik az ítélet ellen felebbezéssel élnek.

TÁVIRATOK.

Harcok Mexikóban.

Newyork, március 15. A „New-York Herald“ Mexikó városból magánjelentést kapott, amely szerint tegnap délelőt Vera Cruz városban lázadás tört ki. Egy amerikai megölték, hat rendőrhivatalnokot megsebesítettek. A börtönből, amelynek kapuit kinyitották, hetven fogoly eltűnt. A kikötőben lévő hadihajók lámogatják a polgári s katonai hatóságokat. A francia érdekeket egy francia hajó fogja megvédelmezni.

Megkinzött önkéntes.

Nagykanizsa, március 15. Októberben vonott be Huglai Jenő önkéntes a nagykanizsai honvédegyalozredhez. A fiatal ember sokszor panaszkodott barátainak felebbvái kegyetlen bánásmódjáról és kijelentette, hogy megöli magát, ha tovább is üdözik. Huglai tegnap beváltotta szándékát, szíven lölte magát és nyomban meghalt.

Egy öreg asszony öngyilkossága.

Budapest, március 15. Ma délelőt Al-föld-utca 3. sz. alatti lakásán öngyilkosságot követett el egy nyolcvannégy éves matróna, Kiss Sándorné. Beretvával átvágta a nyakát és elvérzett. Nagy nyomorúsága kergette halálba az öreg asszonyt.

HOROVITZ ZSIGMOND

írónyomdájá

Piacz-utca 12. sz. a.

KÖZGAZDÁSÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat)

Budapest, március 15.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr.	11'52—11'51.
buza máj.	11'22—11'24.
buza okt.	10'65—10'62.
rozsa apr.	8'08—8'05.
rozsa okt.	7'85—7'84.
zab apr.	8'63—8'61.
zab okt.	7'29—7'27.
tengeri máj. 1911.	5'70—5'68.
Tengeri juli 1911	5'85—5'83.

Értéktözsde. Osztrák hiteirészvény 667'25
Magyar hiteirészvény 865'50

Az O. M. K. F. 1910-ben.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, mely országos szervezetben foglalja össze a magyar kereskedők ezreit, most számol be évi jelentésében arról a hasznos és eredményes munkáról, amelyet az idén, fennállásának 7-ik évében a magyar kereskedelem érdekében kifejtett. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a magyar kereskedők harcosszervezete, mely minden alkalommal bátran sikraszáll, ha a magyar kereskedelem érdekében megvédéséről van szó. Igyekeznek a kereskedők kívánságait a sajtó és vidéki gyűlések útján a nagyközönséggel megismertetni és a parlamentben is kifejezésre juttatja a kereskedők álláspontját.

A most közreadott évi jelentés nemcsak a kereskedőket közvetlenül érdeklő kérdésekre, hanem közgazdasági életünk minden fontosabb mozzanatára is kiterjed. A belpolitikai viszonyok ismertetése után foglalkozik az államháztartás helyzetével, a pénzügyi reformokkal és a kereskedelemellenes irányzattal. Beszámol a képviselőválasztási akcióról, melynek mérlege kedvező volt az O. M. K. F.-re nézve. Összefoglalja az élelmiszerdrágaság ügyében kifejtett működését és azután sorra veszi az egyesülés tevékenységének fontosabb részeit. Az O. M. K. E. lépéseket tett a magyar érdekeknek Ausztriában való megvédéséért és külön szakértekezleten ilfakozott a magyar kereskedőknek ausztriai megadóztatása ellen. Beszámol az adóörvények elhalasztása, az adókievetés és a kötelező koronaszámítás körül elért eredményről. Beszámol a jelentés arról, hogy a kereskedőkre nézve rendkívül sérelmes adóörvények életbeléptetését az elnökség kérésére 1913. január 1-ig elhalasztották. Az O. M. K. E. kieszközte, hogy az adókievetés bizottság tagjainak felerésze kereskedők és iparosok közül neveztessek ki.

Az O. M. K. E. már most lépéseket tett az iránt, hogy a gyufamonopólium létesítése a kereskedők jogait és jövedelmét meg ne csonkítsa és hogy az egyedüriségi cikkek elárulásának joga csak független bíróság ítélete alapján legyen megvonható. Számos ankételet rendezett az O. M. K. E. a törvényelőkészítési és érdekében. Különösen becses anyagot nyújtott ilyen módon a csődön kívüli kényszerregezés és az élelmiszer hamisítás törvényes szabályozásához. Részesen ismereti az O. M. K. E. álláspontját a polgári perrendtartás kérdésében.

Az eredeti törvényjavaslat sérelmes intézkedései ellen az O. M. K. E. sikra szájtelt és sikerült annak lényeges enyhítését elérni kompromiszum útján. Nagy mértékben foglalták le az egyesülés munkásságát a közlekedési ügyek. Vidéki kereskedők panaszára a számos posta-távirda-telefon és vasút-ügyben eljár az illetékes közegeknél és közreműködött igen sokszor eredményesen abban, hogy a kereskedők panaszait orvosolják. Foglalkozik az O. M. K. E. a személydíjszabás reformjával, a személy- és podgyásfuvarozás nemzetközi szabályozásával, a közlekedési akadályok elhárításával.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
 ugys zinte **lakások pormentesítését**
 is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

SZENDRŐ SÁNDOR
 zongora és hangszerkészítő
Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű
 vonós és fúvóhangszerek, cimbalmok,
 hangszer alkatrészek és hangszer fel-
 szerelési cikkek áruháza és ipartelepe.
 Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet.
 Hegedűk és hegedű-felszerelések, római
 hurok, valamint gramofonok és gramofon-
 lemezek nagy raktára. Zongora és hangszer
 műhely. Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

Jegyezze meg magának pontosan azt,
 hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-
 gép a mely csak létezik.

Tu nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.
 Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek
 egy tu nélküli Pathephonon játszon.

A PATHE FRERES, PARIS
 világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
 Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHE FRERES
 WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.
 Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
 Szt. Pétervár, Odessa, Brüsszel,
 Amsterdam, Barcelona, Milánó,
 Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-
 pore, Shangai, Tokio stb.

Telefon 330. Alapított 1901-ben. Telefon 330.

Horovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Fiac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű
Könyvnyomdai
munkát
 u. m.
NÉVJEGYEKET,
ELJEGYZÉSI, ESKÜVOI
ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
 Számlákat, Körleveleket, Röp-
 iratokat, Szépirodalmi és tudom-
 ányos műveket, Falragaszok-
 kat, Gyászjelentéseket, Üzleti
 kártyákat, Cégnyomású levél-
 papir és borítékokat, Árjegy-
 zékeket, Czimkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó
 vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégebb és
 a függetlenségi és 48-as párt
 hivatalos lapja, a
DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajdu-
 vármegye egyetlen, délután
 megjelenő politikai napilapja az
ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a
 legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTANYOSABB ÁRBAN.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít

HABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Díjtalan el- és hazaszállítás!

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-
szintén saját készítésű béli bőrkeztük,
hosszu selyem keztük, legolcsóbb árban
Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

VESZÉLYMENTES önberetválkozó készülékek,
ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigaret-
tárczák, ridikülők, nyakkendők, zsebkendők
leszállított áron beszerezhetők Márton
Gyula rövidáru üzletében Piac-u. 9. 3

A Péterfia-utca Honvédlaktanya közelében Ajtó-
utca 3. és Eötvös-utca 4. szám alatt levő
két utcára eső ház eladó.

28 **KRAJCÁRÉRT** fejel férfi vagy női haris-
nyát **BENYÁTS EMIL** villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Egy jól jövedelmező vállalat, mely egy család-
nak biztos megélhetést nyújt 3—4000 korona
befektetéssel családi ügyek miatt átadó. Cim
a kiadóhivatalban.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis
viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük
van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott
kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek.
Csakis jó megjelenésű kauzióképes acquisi-
teurök lesznek figyelembe véve. Havonta
1000—1200 korona jövedelem. Molnár M.
Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10.
Prospektusok ingyen.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok,
madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és
nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve
Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost
kilo és mázsánként olcsón beszerezhetik
Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-
utca 12.

Kazánfűtésre

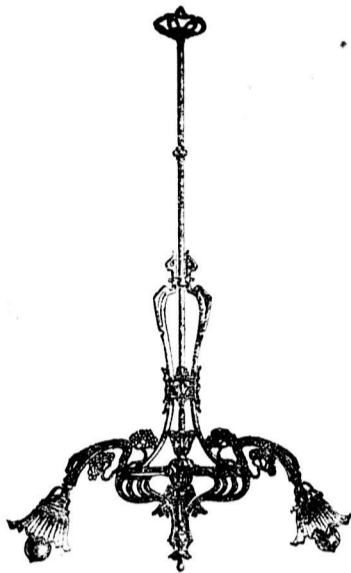
alkalmas

magas hőértékű
koks-hulladék

nagyobb mennyiségben igen
olcsó áron kapható

a Gázgyárban.

Üzletáthelyezés!

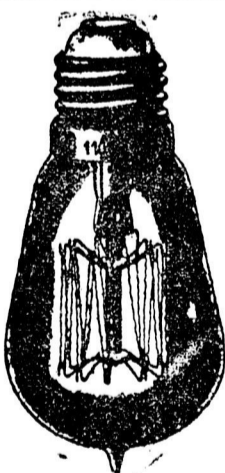

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára
üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piac-utca és Uj-utca sarkán épülő
uj Wiener-féle palotába
helyezi át.

Költözködés miatt mérsékelt árak!

TANTÁL-LÁMPA
a legjobb
fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb.
60% Fehér fényvel ég.
Rázkódásoknak ellen-
áll. Igen tartós. Minden
helyzetben kifogástala-
nul ég. Nagyobb ren-
deléseknél magas en-
gedmény.

Megrendelhető:

Magyar Siemens-
Schuckert-Művek-nél
Bpest, V., Lipót-körut 5.

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50 -ik Idényértősitőnket, kérje
annak bérmentes beküldését.
Budapest, V.
Bécal-utca 6

KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle**
3 Király tea által. Étvágytalanság, székrekedés,
emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből
eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hossz-
szabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat,
gyógyárban csomagja 50 III. (10—15 használatra), Tordy-
név nélküli, rosz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. ökl.
= gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt. =

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

Kérjen azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa
cégtől

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy

Jól jár, ha
tudomást vesz, hogy újabb utánózik
a valódi

Palma-kaucsuk-
cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az
utánóti dobozokban természetesen csak kö-
zönséges gumisarok vannak, jól teszi tehát,
ha károsodást megelőzendő, a valódi Palma-
kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható
védjegyre ügyel!

Védjegy

Nincs többé tyukszem!
Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**,
mely 4—5 nap alatt a leggyorsabban, legmakacsabb tyuksze-
met, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom-
nélküli biztosan eltávolít. Ezen évben át kipróbált tyuk-
szemirtószert kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN**
TAMÁS gyógyszerésznél Ujpest, Kosuth- és Deák-utca
sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.
Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírásán és pecsétje alatt
léte foglalombe.

Dr. BOROVSKY-féle **Fotoluminofluor hártszer**
BOROLIN
gömböskőcs, izom- és kög-
fájdalmak, kőszvény-
csú, hechna-, derék-, láb-
sérvelések, hátsérvelések
és égési sebek megszü-
ntetése. **NUMO** fertő-
lenítő szer, maga az okajrász egyben óvóer is.
Kapható mindenütt
1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Pó-utca 76. szám.

PALACE
SZÁLLODA

Budapest, Rákóczi-ut 43.

RENDES SZIDOR

személyes vezetése.

150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek
megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos
esténként hangversenyez.
Elsőrendű magyar és francia konyha.

Teljes pensio 10 koronától.

Pilseni sör.

Elsőrendű borok.

Untereiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt.

Sürgöncim: **Palacehotel, Budapest.**